

Abstrakt

Diplomová práce pojednává o problematice provádění transplantací v České republice a obsahuje srovnání se zahraniční právní úpravou a praxí. Práce je pro přehlednost uspořádána tak, aby v první části, která se zabývá rozbohem transplantačního zákona, odpovídala systematickému rozboru zákona. Srovnání se zahraniční úpravou je vloženo do jednotlivých kapitol práce tak, aby bylo možné nastínit jiné možnosti úpravy v konkrétních zemích. Mimo rozboru transplantačního zákona jako normy správního práva se práce věnuje také etickým problémům a možnosti vzniku právní odpovědnosti v souvislosti s prováděním transplantací.

Stěžejní část práce se zabývá rozbohem transplantačního zákona a souvisejících předpisů a snaží se vymezit základní podmínky provádění transplantací. Postupně jsou tak vymezena pravidla pro odběr orgánů a tkání od žijících i zemřelých dárců, jejich implantaci příjemcům, jakož i veškerou související činnost. V kapitole 3.4 je řešena problematika systémů vyslovení souhlasu s posmrtným odběrem orgánů a jsou zde rozebrány výhody a nevýhody systémů výslovného a předpokládaného souhlasu. Následně je podrobněji popsána úprava v České republice, kde se uplatňuje systém předpokládaného souhlasu neboli *opt-out*. Závěrečná část práce se věnuje možnosti vzniku právní odpovědnosti při provádění transplantací a rozebírá občanskoprávní, správní a trestní odpovědnost lékařů a zdravotnických zařízení. Zmíněna je problematika trestní odpovědnosti zdravotnických zařízení jako právnických osob podle nového zákona účinného od letošního roku.

Práce je vypracována na základě právní úpravy účinné k 31. červenci 2012, ale věnuje se i připravované novele transplantačního zákona, která má nahradit některé vady stávající úpravy. Mezi nejvýznamnější nedostatky účinného transplantačního zákona patří nemožnost odběru orgánu od cizích státních příslušníků a chybějící možnost finanční náhrady dárců za výlohy spojené s darováním. Dalšími nedostatky spojenými s prováděním transplantací je nedostatečná informovanost veřejnosti a poměrně nízká účast České republiky v rámci zahraniční spolupráce při výměně orgánů a tkání.